

1. *Agenda*, tu je, koku se imenitische boshie slushbe opravljajo po Wirtemberski cerkovni ordnungi, slovenski. ao. 1585.

2. *Ta kratki Wirtemberški catechismus* ality potrebnishi shtuki prave in svelizhanske vere, sred enim kratkimi vsakdajnimi molitvami, inu Hishno Tablo. — Witebergae ao. 1585. — L. P.

Dostavek uredništva. Poudarjam, da za to preimenitno knjigo slovensko do zdaj res nihče ni vedel, nego g. prof. Krek, kateri jo res navaja v „Kresu“ na navedenem mestu, a tako na kratko in tako lakonično, da mi je znan bibliograf slovenski, katerega je podpisani opozoril na Krekov citat, odločno trdil, da je ta citat „lapsus calami“ ali pa „error typi“. G. prof. Kreku bi vse razumništvo slovensko vedelo hvalo, ako bi nam to dozdej neznano knjigo Trubarjevo obširno opisal, kjer si bodi. „Ljubljanskemu Zvonu“ je bil že pred šestimi meseci poslan točen opis te Trubarjeve knjige, a ni se mu zdelo spodobno pisati o njej, dokler ni izpregovoril g. prof. Krek, kateri je imel knjigo prvi v roki. G. pastor dr. Th. Elze v Benetkah, prvi znalec protestantovske dobe slovenske književnosti, piše mi o tej knjigi to: „Haben Sie herzlichen Dank für Ihre Karte und die freundliche Zusendung des „Ljubljanski Zvon“ III. 7. Von dem fraglichen Buche wusste ich schon lange, bis es mir vor zwei Jahren gelang endlich ein Exemplar desselben im British Museum zu finden. Es freut mich nun von einem zweiten Exemplar zu erfahren. Ich bat vor Jahr und Tag Herrn Prof. von Luschin in Graz, dort nach Leonh. Pacheneckers Katechismus Nachforschungen anzustellen. Sollte dies vielleicht zur Auffindung dieses Truber'schen Werkes geführt haben? (Ne! Ured.) Pacheneckers Werk ist literaturgeschichtlich höchst interessant, denn es ist (so viel bis jetzt bekannt) das erste in Inner-Oesterreich selbst gedruckte slovenische Buch, und zeigt, dass hier die Katholischen noch früher von Trubers grosser Erfindung Gebrauch machten, als die Protestanten, deren slovenische Bücher damals noch immer bloss in Tübingen (resp. Urah und Regensburg) gedruckt wurden. Gewiss wäre es auch sprachlich sehr interessant zu untersuchen, inwieweit Pachenecker Trubers Sprache adoptirt hat. Ich möchte Ihnen daher bestens empfehlen i. t. d. i. t. d. Veseli me, da je „Zvonova“ notica prouzročila, da je slovenski svet zvedel za tri izvode te nove knjige Trubarjeve: jedno je našel prof. Krek v Gradci, drugo pastor dr. Elze v Londonu, tretjo prof. Milčetić v Primorji. L.

Češka književnost. — Znani feljtonist „Narodnych listov“ v Pragi, Jan Neruda, je počel z letošnjim letom izdajati „Poetické besedy“, v katerih objavlja umotvore najboljših zdanjih pesnikov čeških: Jaroslava Vrchlickega, Svatopluka Čecha, Adolfa Heyduka, Julija Zeyera, Karla Legera in drugih. Večinoma so to epične pesni, ali boljše rečeno, povesti v verzih. 7. zvezek n. pr. prinesel je pesen „Griseldo“, kateri je dejanje vzeto iz dobe po belogorski bitvi in nam kaže žalostno usodo nesrečne hčere češkega gospoda, kateri je pripravljen ob vse svoje imetje ter prisiljen pobegniti iz domovine: usoda, katera je v tedanjih krutih časih zadela tisoč in tisoč pridnih in premožnih rodov. Pesnik je hotel v tej pesni narisati prav za prav usodo nesrečne svoje domovine za tedanjih dob, katero se oholi tujci vsega oropali. Pesen Zeyerova je važno delo, polno pravih pesniških lepot in zdravega zrnja; v češki literaturi ostane

jej stalna vrednost ter se ne bo pogreznila s površja, kakor navadna vsakdanja dela. Iz nje nam veje naproti močen duh pesnikov pa vroč čut, in vse to v dovršeni obliki. Verz je neríman, neprisiljen, prirodén in lehak. Bralec ne odloži knjige, dokler je ne prebere. Ne menj, kakor to delo, hvalila je češka kritika pesen, katero je prinesel 8. zvezek „Poetických besed“ pod naslovom: „V s a k d a n j e ž i v l j e n j e“ od Karla Legera, o katerem se pričakuje, da bi mogel podati Čehom pravi dovršeni roman v verzih. Omenjena pesen je jedno najlepših njegovih del. V 9. zvezku pride na svetlo: „Z á v i š“, pesen Františka Chalupe. — S početkom septembra je počel izhajati v Pragi nov znanstven časopis: v založbi J. Otta; imenuje se „A t h e n a e u m“. Glavno redakcijo je prevzel znani vseučiliški profesor Massaryk. Bogoslovni oddelek uredoval bo dr. Borový, pravoznanstvo dr. Bráf, medicino dr. Maixner, filozofijo dr. Seydler, tehniške vede prof. Preis in Šolín. Da je to začetje velike važnosti, pač ni treba poudarjati; s tem se ob jednom zadosti potrebi, katera se je že davno občutila. — Slovanska vzajemnost Čehom ni samo prazna beseda, ampak trdijo se, da jo tudi v resnici negujejo v pravem njenem pomenu: oni se neumorno trudijo, da bi mogli natančneje spoznati druge Slované, in v ta namen skušajo se seznaniti z njih literaturami, katere so pač narodovega duha najboljše zrcalo. Zato je počel Ed. Valečka podajati Čehom v svoji „Slovanski knihovni“ umotvore drugih Slovanov. Prvi zvezek obsega Ivana Turgeneva „P e s n i v p r o z i“ (preložil J. Penížek), drugi pa „N e r ů ž o v o u s e l a n k u“, poljski spisala znana izborna pisateljica El. Orzeszkowa; preložil je to povest na češki jezik F. A. Hora.

* * *

Ruska književnost pri romanskih narodih. — Denašnji dan so romanski narodi pridno pričeli ozirati se na severne naše brate in seznanjati se z njih literaturo; po tej bodó pač sprevideli, da Rusi niso taki medvedje, kakor jih navadno slikajo Nemci. Pri Italijanih skrbi za to lepo nalogo pred vsemi Angelo de Gubernatis in gospa Gubernatis, pa tudi Domenico Ciampoli in Cesare Bragaglia. Francozom je podal ravnokar Peter Artamov v Parizu sloveči roman Ivana Gončareva „O b l ó m o v“, kateri vzbuja v literarnih krogih francoskih občeno občudovanje; znameniti kritiki vsporejajo to delo z najlepšimi Balzacovimi in Flaubertovimi. Tudi pri Špancih se je vzbudilo zanimanje za Ruse. Lani je izšel v španskem prevodu Gogoljev Taras Bulba z naslovom: „Tarass Boulba, narracion rusa“. Španska kritika je delo jako hvalila. —

* * *

„Ljubljanski Zvon“

izhaja po 4 pole obsežen v veliki osmerki po jeden pot na mesec v zvezkih ter stoji: za vse leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 30 kr., za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Za vse neavstrijske dežele po 5 gld., za dijake po 4 gld. na leto.

Založniki: dr. I. T a v č a r in drugovi. — Za uredništvo odgovoren: **Fr. Levec.**
Uredništvo: v Novih ulicah 5. — **Uprayništvo:** na Marije Terezije cesti 5.

Tiska „Národna Tiskarna“ v Ljubljani.